

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

& legitimatio restitutiva pristinae naturae facta per rescriptum principis, ut colligitur ex ijs, quae tradit Bar. per illud tex. in d. l. cōmuni in prin. iuncto. §. filiū in auth. quibus mod. natu. efficiantur. sui. & hī per Card. Alex. in d. c. per venerabilem in 87. col. & Alex. post Bar. in d. l. ex functo. & in l. necessariis in vlt. col. ff. de acqui. har. & ponit latē Moder. in c. per tuas qui fil. sint legit. & in d. c. per venerabilem col. 12. qui allegando plures ex presse innūt. q. dicta iura in d. §. & qm̄. & in d. l. cōmuni in fi. pro cedunt in legitimatione facta per oblationem curiae, vel in legitimatione collatiua, nō autem in restitutiva, per quā quis restituitur primae naturae per rescriptum principis i latissima forma, qualis est legitimatio in casu nostro. & ita etiam intelligit Bal. in c. per tuas de maio. & obed. & gl. in l. 3. in prin. C. de natur. lib. & Ang. in terminis in col. 17. & Alex. in d. l. necessariis in vlt. col. ff. de acqui. hered. Præterea f illa iura possunt intelligi respectu legitimae debita iure naturae, & non respectu aliorum bonorū, nā sicut pater testando non potuisset filiae in legitima iudicare ita nec legitimando, ut dicunt doc. maxime Moder. nūl. in d. §. & quid si tātum, sed quoad alia bona pater potuisset testando praedicare etiam extraneum instituendo, ergo & legitimādo. & ideo f cum filius fuerit legitimatus, & primae naturae i latissima formae restitutus, cui de iure debetur legitima debita iure naturae, & q. ad illā admittitur, ad ea, quae hūc p Alex. in gl. 139. vol. i. per no. per lac. de Bel. in d. §. & qm̄. ibiq. est gl. no. & per Anto. in d. c. per venerabilem cum similibus ibi allegatis, sequitur, q. legitimatus ad legitimā iure naturae debitam vnā cum filia admittitur, q. enim ad partem admittitur, partē facit. ut habetur p Bar. & alios in l. huiusmodi. §. si Titio ff. de leg. j. & in l. i. §. si pater. ff. de cōiungen. cū eman. lib. per Alex. in d. §. & quid si tm̄. per Sal. & Bald. in auth. nouissima. C. de inoff. testa. & per Bart. in reper. l. pater filium. ff. eo. tit. & gl. in d. §. & qm̄. dicens non posse plus relinqui filio legitimo, q. fuerit relictum vni ex filiis legitimis, & naturalibus, cui minus fuit relictum, dummodo illi non fuerit relictum minus legitima debita iure naturae, sēit illo debere esse pares, & equales quoad legitimā, hoc est q. legitimato non possit plus relinqui de legitima, q. fuerit relictum filio legitimo, & naturali: Item inhuit legitimam iure naturae debitā ita deberi filio legitimo, sicut legitimo, & naturali ergo in ea simul admittentur. Præterea f dicta iura in d. §. & quoniam, & in d. l. cōmuni in fi. loquentia de iure cōmuni, & de legitimo de potestate ordinaria, & de iure cōmuni non habent locum in eo, qui legitimaretur contra ius commune, & de potestate absoluta, videlicet de plenitudine potestatis hoc est per rescriptum, extantibus legitimis, & naturalibus, ut concludunt doc. communiter, illa enim iura nō possunt dici hoc cōsiderasse arg. Lapud Iulianū. ff. de leg. i. ¶ Præterea in hoc iudicio summario, & mero possessorio hac oppositio tanquam concernens petitorium non dēt retardare, quin filius institutus in possessionem immittat, licet enim quoad partem bonorum filius legitimatus possit haberi pro nō scripto, per tex. in d. l. hac edictali, tñ est immittendus in possessionē omnium bonorum iuxta d. l. si. nam et si haeres scriptus in totū haberetur pro nō scripto, tñ nō impeditur, quin in possessionem immitti deat ex d. l. si. ut supra dixi, quia hoc q. habeatur p nō scripto, potius facit ad cām petitorij, q. huius possessorij, ut in d. l. 2. C. de edic. diui Adr. tol. iunctis praemissis. Adde, q. & si habeatur pro non scripto quoad illud plus, qd fuit ei relictū, f tñ illud plus filiae nō accrescit, neq. debetur, nec tex. in d. §. & quoniam, & in d. l. cōmuni in fi. hoc dicit, solum enim hac iura dicunt patrem

non posse plus relinquere filio legitimo, q. d. vni filio legitimo, & naturali, non autē d. plus reliquerit, illud plus accrescat, & accretio filio legitimo, & naturali, sed debetur filio legitimo, is datus fuit, iuxta ea, quae habentur per Bar. de hac inst. vbi si spurius sit institutus, id q. institutus nō pōt. substituto debet. & ideo tex. in d. l. hac edictali loquit in casu diuerso à casu nō. & ut dicitur in lex vlt. rē. p. c. l. declarando, q. hatur possit pto, & accrescat, quod non fit per tex. in d. l. hac edictali in d. l. cōmuni in fi. Ergo ex diuersis nō est rē. rendū iuribus vulgaribus. ¶ Et si diceretur, q. tñ in iure sit certum plus nō possit relinqui filio legitimo, quam legitimo, & naturali, illud potest in hoc dicio sum mari o. pponi, quoniam statim & cōmō. ti pbari pōt. cū ius semper sit in le certum iuratum. §. summi haeredem. ff. de acqui. h. f. d. l. i. in p. ¶ lex semper est certa de eo, quod est certum natura, vel in iure, & non de eo, quod est certum Bar. in d. l. cū quidam, & in l. ventre in 2. col. ff. de hered. aliq. enim potest esse dubium in iure, l. in ambiguo. ff. de reb. dub. & ibi Bart. etiam possit relinqui filio legitimo per rescriptum in plissima forma, est dubium, licet sit certum in iure, namato per oblationem curiae, vel per legitimam collatiuam, ut ex praemissis colligitur ergo d. l. i. propositum facit id quod voluit Bar. in l. c. i. p. de re iudi. & Bal. in l. cum proponas. C. de reb. v. q. ius dicitur certum, quando de illo constat ex apertura librorū, secus vbi sunt rationes, & opinio. hinc inde. Præterea f quoad iuris effectū, & executionem nō sufficit legem esse in se certā de eo, q. certū in rerū natura, vel in iure, nūl. est nobis in mente legis sit certū, ut voluit Bar. in d. §. fuit h. d. de i. su. nostro nō pōt. dici certū iudici, cum hinc p. d. opinio. & rōnes, ergo & c. ¶ Adde p. d. i. p. c. c. Bal. in d. c. per tuas de maio. & obed. & c. d. §. & qm̄. posse h. f. locū in quolibet legitimo, illud dictum fortē possit intelligi, quando d. i. p. t. per rescriptum facta fuit cū clausula dicio aliorum filiorū legitimorū, vel venientiorū testato, & ita videtur loqui Bal. si eius venientiorū: & in hoc casu loquitur Soz. in cōl. an. qui plures allegat, & ita etiam ipse consensum. ¶ Nec est veri, q. Alex. in aliquo loco summat pro contraria opinione, ut colligitur ex eius in l. ex facto. §. si quis rogatus in vlt. col. ff. de i. mo. si recte consideretur in l. adoptiuum, §. quoniam 2. de in ius vocan. tenet, plus posse relinqui filio legitimo per rescriptum in amplissima forma, cum fert dictum Bal. in d. c. per tuas, intelligitur, q. p. nendo opinionem Pauli Cast. volens, q. legitimatus per rescriptum non dicatur curiae, ut per Moder. in l. i. §. si quis rogatus in vlt. col. ff. de i. per tuas in vlt. col. qui fil. sint legit. sed ipse d. i. riam opinionem, q. sit verē legitimus, & non leg. go praesupponit posse ei plus relinqui. ¶ Vnde cta cessant in casu nostro, qm̄ nō solum per rescriptum, Pape, sed et aliorū, qui hunc Mathiam legit. runt, fuit expresse, & specialiter derogatum tenore apparet ex illa clausula non obstantibus legibus imperialibus, ad tractata per Soz. in fi. C. de natur. lib. & per Alein d. l. ex facto in fi. C. de iuris esse. Laus Deo.

SUMMARIUM

- 1 Remedium. l. si. C. de edic. diui Adr. toll. fiduciā
- 2 Si testator uxori ius vsum fructū omnium bonorū reliquit

E P I T O M E.

CONSILIVM LVIII.

in d. §. de illo. Probat autē per testes examinatos p parte dicta Maria, q̄ Petrus Maria post mortē Lucretia matris tenuit, ac possedit bona Alberici, q̄ prius p Lucretiam ipsam tpe eius vitā possēda fuerunt, & sic satis probatur restitutio re ipsa facta primo fideicommissario iuxta l. restituta cū ibi no. ff. ad Treb. ergo ex quo sumus in casu, in quo restitutio nō requiritur, v̄ competere remediū d. l. si. per supradicta. Nec possūt vllō pacto haredes Petrimaria impedire summariā cognitionem, neque immisionē, cum solum probet de illorum possessione, per quam solā absque titulo simili nō efficiuntur legitimi p̄dictores. vt notat omnes in d. l. si. & clarissimi iuris esse videtur. ¶ Quibus tamen non repugnantibus. Priam sententiam puro esse veriorē, q̄ haredes dicti Petrimaria, qui sunt in possessione dictorum bonorum, dicātur legitimi contraditores, quodque ipsa Maria non sit in bonorum possessionem immittēda ex beneficio d. l. si. nisi prius facta sibi restitutione verbali, vel reali per haredes Petrimaria, t̄ ex quorum manibus ea capere debet, nō autem propria auctoritate iuxta tradita in l. coharedi §. cū filia per Imo. Alex. & alios cōiter ff. de vul. & pup. vbi fideicommissarius capit de manu haredū grauati, q̄ is post eius mortem restituere grauatus fuit, & in l. restituta, & in l. filiam fratribus ff. ad Trebel. facit etiam, quod habetur in l. pe. C. eod. tit. vbi si hares grauatus sit hereditatem restituere post eius mortē, & decedat sine haredē, fideicommissarius auctoritate propria capere potest, & in eum iura, actionesque trāseunt, nulla etiam facta restitutione. Si ergo cū haredē decessisset, secus esset: alioquin si fideicommissarius propria auctoritate bonorum possessionem ingrederetur, iure fideicommissi priuaretur, ad not. in l. si. quorum lega. & in l. nō dubium C. de leg. & habetur in d. l. si. maximē per Sal. & Alex. in vlti. col. & melius in d. l. filiam fratribus. Et t̄ ideo concludunt doct. cōmuniter post Bar. & alios in d. l. si. q̄ si nondum facta fuerit restitutio saltem verbalis fideicommissario, ipse nō est in possessionem mittēdus ex beneficio d. l. si. quia prius restitutionem petere debet: Nisi essemus in casu quo restitutio ipso iure facta censeretur, & actiones, & iura essent ipso iure absque aliqua restitutione in fideicommissarium translata iuxta l. pe. C. ad Treb. vbi ponuntur casus, in quibus ipso iure transeunt, & a iure censeretur restitutio facta: & inter alios ponitur, quando primus fideicommissarius esset grauatus restituere secundo: quod quidem nō est in casu nostro, quoniam Petrus Maria frater testatoris, ex cuius, vel suorum haredum manu dicta Maria fideicommissum capere debet, vt in testamēto, iunctis p̄dictis dicitur hares directo institutus, & non fideicommissarius, & consequenter Maria dicitur esse prima fideicommissaria: Ergo ipsi non competit remediū d. l. si. nisi restitutione facta, vt ibi volunt doct. cōiter. ¶ Sed tota vis cōsistit in respondendo ijs, quae supra in contrarium fuerunt adducta, q̄ ex quo testator Lucretiam matrem instituit in usufructu omnium bonorū toto tempore eius vitā, & post illius mortem Petrum Mariā fratrem suum, mater ex iure accrescendi censeretur instituta hares vniuersaliter in omnibus bonis nō solum quoad vsumfructum, sed etiam quoad proprietatē, & consequenter postea censeretur per fideic. grauata restituere Petromaria: per ea, quae habentur per Bal. in d. l. id, q̄ pauperibus in q. 14. & per Pau. Ca. in d. l. si ex fundo, & per Ang. in d. l. filius a patre cū sim. Sed huic fundamento respondetur, t̄ q̄ tria opinio est verior, atq; cōmuniōr, magisque proxima voluntati, & mētē testatoris, alia vero expressē repugnat, vt notab. de clarat Ioan. de Imo. in d. l. si filius a patre, & in l. hareditas ex die col. vlt. ibiq; Ange. ff. de har. insti. & Imo.

in c. fin. vlti. col. de pigno. eadem opinionem sequutus est Ale. semper in lecturis in d. l. si filius a patre. in l. extraneum. C. de her. insti. & in d. l. id. quod pauperibus. vbi rationi Baldi ibi respondet: idem sequutus fuit Benedic. de Plumb. solemn. doctor in l. qui duos. §. j. & in l. libertas in fi. ff. de manu. testa. vt refert Alex. in d. l. id. quod pauperibus. Neq; huic snæ obstat d. l. j. §. fin. ex fundo. & d. l. si quis ita hæres instituitur excepto fundo. ff. de her. insti. quia fm Alex. in d. l. id. qd pauperibus illud procedit. qñ vnus tatum esset institutus nec esset spes qd alius ex illo testamento vnquam adire posset: secus vero. quando alius esset hæres institutus. speque foret illum aliquo tempore adire posse: nam tunc institutus in vsufructu dñ hæres in re certa. & loco legatarij habetur. vel tertiam speciem facit. vt dicatur hæres participus. vt in l. quoties. ibiq; Bart. C. de her. insti. in d. §. fin. ex fundo. & in l. ex facto. & vbiq; Imo. ff. eo. tit. Hæc eandem opinionem sequitur subtilis doctor do. Aret. in d. l. si filius a patre. vbi in secundo articulo. vel casu materiam egregie prosequitur. & nonnullis aduersantibus respondet: neq; ab ea Pau. Ca. ibi recedit. illamq; esse veriorē. magisque æquam constat. quoniam contraria opinio. qd vxor in vsufructu instituta sit hæres in solidum etiam quoad proprietatem. & pleno iure. quodq; post eius mortē dicatur per fideico. grauata restituere. fratri instituto. & sic verba directa. quibus frater sit hæres institutus. post mortem vxoris ad fideico. trahantur arg. l. pater filium in fi. cū ijs. quæ ibi dicuntur. ff. de leg. 3. & iuxta ea. quæ habent in l. verbis civilibus. ff. de vulg. & pup. & l. cæuola cum materia. ff. ad Treb. dicitur esse omnino p mente testatoris. qui voluit matrem institutā habere in eius vita solum vsufructū formale. prout a proprietate separatus est. non autē proprietatē. quicq; noluit matrem posse retinere quartam. nec quicquā aliud vltra vsufructū. nec voluit etiam aliquo modo hæres ipsius matris posse retinere. & detrahere quartam trebellianicam. quia de illis nullam penitus mentionem fecit. nec vllū modo cogitauit. cuius cōtrarium configeret. si cōtraria opinio Angeli. Baldi. & sequacium vera esset. vt ipsi præsupponunt. iunctis ijs. quæ habentur in d. l. coheredi. §. cum filia. & in d. l. instituta cum limi. Propterea in dubio si dispositio. & voluntas testantis aliter saluari potest. quam dicit Ang. & Bal. prout posse saluari videtur. nō est recedendum a verbis. & mēte testatoris. quæ ex verbis colligitur. non aliter ff. de lega. 3. l. Labeo. ff. de suppl. lega. l. in conditionibus primum locum. ff. de cond. & demon. l. cum virum. C. de fidei com. Nam fortis præsuppositio in iure dicitur esse illa. qd testator semper cēseri debet voluisse dispositionem suam valere l. si quādo cum simili. C. de inofi. testa. & ff. de lega. j. Saluari autē in casu nostro dispositio testatoris potest ex vna cōmuni opinione. quæ habet. qd si testator vnum instituit purē. & alium sub conditione. & cōsequenter ē post mortem purē instituti. quæ dicitur esse cōditio l. dies incertus cum ibi nō. ff. de cond. & demon. & habetur in l. extraneum. C. de her. insti. tunc institutus purē pendente conditione non dicitur hæres in solidum. sed pro sua parte tantum. in qua fuit expressē institutus secundum aliquos. vel secundum alios si interim esse hæres in solidum dicitur. eueniente conditione desinet esse hæres. & vterq; dicitur esse hæres directus pro parte sua. vt habetur per Bar. & alios in l. planē. §. si cōiunctim. ff. de leg. j. gl. in l. 2. ff. si pars hære. perat. Ang. & Moder. in l. si quis ita ff. de her. insti. Bal. & alij in d. l. extraneum: Vnde si hoc dicamus in casu prædicto. multo magis dicendum erit in casu nostro. cum institutus in viutuctu. & sic in re certa ad traditum in d. l. quoties cum alijs dicatur minus iuris habere.

re. quam habeat institutus in quota. & cōsequenter mater instituta in vsufructu interim in vita ad rem suam definet esse hæres quoad proprietatem secundum opinionem aliorum. de qua in d. l. extraneum. in d. l. extraneū & Baldi d. l. si filius a patre. in vita. & sic pendente cōditione purē institutus dicitur habere administrationē: itaq; mater in nostro dicitur in vita sua habere administrationē. prius nō vt hæres. sed vt simplex administratrix post mortē. & sic eueniente cōditione trahatur hæres. & mē desinet administrationē habere fm Alex. & alios in d. §. si cōiunctim. & p Baldi in locis præleg. & hæc saluatio. & declaratio est de mēte Aretini in d. l. si filius a patre. quæ ibi post Imo. tangit. ¶ Confirmat etiā hæc opinio de Imo. & aliorū. tenendo vnā opinionem cōdem. de qua in l. ex facto. ff. de her. insti. cū tum in re certa. vbi Bar. & alij concludunt. institutus in re certa propter verba directa ciuitatis hæres factus fuit. pōt propria auctoritate occupare in qua fuit institutus. quali videtur. & permissa licentia. ac facultas apprehendendi. qñ alius fuit hæres vniuersaliter institutus. & propter verbum instituto. quod est mēte directum. cum ibi not. in d. l. verbis civilibus. & in l. bis. ff. de her. insti. & per quod is fuit institutus. Titia cum testamento. §. j. cum ibi nō. ff. de legatalem additionem fm Bar. & alios communiter mari dicitur testō. omniaque in illo contenta. niam nisi postea alterius coheredis vniuersaliter aditio sequatur. institutus in re certa remanet res in solidum per ius accrescendi d. l. si ex fundo habetur in d. l. quoties: & sic in omnem euentum stamentum habebit effectū. quia potest mater vxor in vsufructu instituta propria auctoritate vsufructum apprehendere. per cuius apprehensionē sequuta alterius coheredis aditio testamentum confirmatur. & apparebit ipsam semper heredem vniuersalem ex tempore mortis testatoris. l. hæres quandoque. ff. de acqui. hære. l. i. rem suam coheres vniuersalis hereditatem ad aditio retrahatur. & a die mortis testatoris fuisse heredem iuris fictione censetur. quæ & consequentes matrem. vel vxorem iurisdictione apprehendit vsufructum post aditam hereditatem sic vtroque casu testm remanebit firmum. nec testantis. & verbis inserui dicitur. ¶ Nec potest vnica. §. in nouissimo. C. de cad. toll. vbi vultus relictus in testamento non potest. nisi ab adita hereditate. acquiri: quia illud est verum. quando testatū per viam legari. vel relictū fuit relictus: ut enim titulo legari debetur. nō potest nulli alio relictate deberi l. eā quā. C. de fidei cō. secus est. quia fuisse hæres in vsufructu institutus. hic enim testator propriē dicitur legatarius. sed hæres anormalis. & participus. Bar. & Imo. cum alijs in d. l. quoties. & ex facto. Et stante hac rōne non procedit opinio. & Ang. in casu. quo vxor. vel mē esset instituta in fructu. & post eius mortē alius fuisse legatarius institutus. sed qñ vxori. vel matri fuisse vniuersaliter institutus per prædicta. & hanc considerationem per Alex. & Fran. de Aretio in d. l. si filius a patre. & ego hanc opinionem tanquam veriorē. cōuenientem. magisque menti testatoris cōuenientem. nō aducebatur ad probandum. qd in casu nostro ad rā fiduciaria ex alia rōne dicitur habere d. l. si propterea quod ipse Petrus.

